

לשכת עורכי הדין בישראל
בחינה בשפה העברית
חורף 2024

הנחיות:

1. משך הבחינה שלוש שעות.
2. חומר עזר מותר: מילון עברי-לועזי, לועזי-עברי (כולל תרגומית, מילונית) בלבד.
3. יש להשיב על כל השאלות.

יש להשיב על השאלות הבאות אין להעתיק את סעיפי החוק או התקנות. יש להשיב לכל השאלות ואת התשובות יש לכתוב בשורות המוקצות לכך בלבד. חריגה ממקום גוררת הפחתת ניקוד או פסילת התשובה. על האסמכתא להיות מהחקיקה המצורפת בלבד. הניקוד לכל שאלה שווה.

כך לדוגמא אמורה להיות מנוסחת תשובה נכונה ומלאה:

מהו העונש המירבי בעבירת הגניבה? תשובה: <u>3 שנות מאסר</u> אסמכתא: <u>סעיף 384 לחוק העונשין, התשל"ז-1977</u>

עיינו בהוראות החוק המצורפות מחוק האזנת סתר, התשל"ט-1979 והשיבו על השאלות המופיעות לאחר מכן תוך הפניה לאסמכתא מדויקת מן החוק. אין לצטט את סעיפי החוק.

חוק האזנת סתר, תשל"ט-1979

פרק א': כללי

1. בחוק זה –

"שיחה" – בדיבור או בבזק, לרבות בטלפון, בטלפון אלחוטי, ברדיו טלפון נייד, במכשיר קשר אלחוטי, בפקסימיליה, בטלקס, בטלפרינטר או בתקשורת בין מחשבים;

"בעל שיחה" – כל אחד מאלה:

(1) המדבר;

(2) מי שהשיחה מיועדת אליו;

(3) המשדר בבזק;

(4) מי שהמסר המועבר בבזק מיועד להיקלט אצלו;

למעט הנותן שירות של העברת מסר בבזק, למען זולתו או מטעם זולתו;

"האזנה" – האזנה לשיחת הזולת, קליטה או העתקה של שיחת הזולת, והכל באמצעות מכשיר;

"האזנת סתר" – האזנה ללא הסכמה של אף אחד מבעלי השיחה;

"בזק" – סימנים, אותות, כתב, צורות חזותיות, קולות או מידע, המועברים באמצעות תיל, אלחוט, מערכת אופטית או מערכת אלקטרומגנטית אחרת;

"רשות בטחון" – כל אחד מאלה:

(1) אגף המודיעין במטה הכללי של צבא-הגנה לישראל;

(2) שירות הבטחון הכללי;

"חוק חסינות חברי הכנסת" – חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951;

"שר" – ראש הממשלה או שר הבטחון;

"פקודות הצבא" – כמשמעותן בחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955;

“קצין משטרה מוסמך” – קצין משטרה בדרגת ניצב משנה ומעלה, שהסמיך המפקח הכללי של המשטרה;

“פשע חמור” – פשע שעונשו מאסר שבע שנים או יותר.

2. (א) המאזין האזנת סתר שלא על פי היתר כדין, דינו – מאסר חמש שנים.
 (ב) המשתמש ביוזעין וללא סמכות כדין בידיעה או בתכנה של שיחה שהושגו על ידי האזנת סתר, בין שנעשתה כדין ובין שנעשתה שלא כדין, או מגלה ידיעה או תוכן שיחה כאמור ביוזעין לאדם שאינו מוסמך לקבלה, דינו – מאסר חמש שנים.
 (ג) המציב או המתקין מכשיר למטרת האזנת סתר שלא כדין או כדי לאפשר שימוש בו למטרה האמורה, דינו – מאסר חמש שנים.
 3. האזנה לשיחה והקלטתה, אף שהן נעשות בהסכמת אחד מבעלי השיחה – אסורות, ודין כדין האזנת סתר, אם נעשו למטרת ביצוע עבירה או מעשה נזק, או למטרת גילוי דברים שבינו לבניה והם מצנעת האישות ושלא לצורך הליך משפטי בין בני זוג.

פרק ג': האזנת סתר למניעת עבירות וגילוי עבריינים

6. (א) נשיא בית משפט מחוזי, או סגן הנשיא שהסמיכו הנשיא לענין זה, רשאי, לפי בקשת קצין משטרה מוסמך, להתיר בצו האזנת סתר אם שוכנע, לאחר ששקל את מידת הפגיעה בפרטיות, שהדבר דרוש לגילוי, לחקירה או למניעה של עבירות מסוג פשע, או לגילוי או לתפיסה של עבריינים שעברו עבירות כאמור, או לחקירה לצרכי חילוט רכוש הקשור בעבירה שהיא פשע.
 (ב) הבקשה תהיה על פי טופס שייקבע והיא תידון במעמד צד אחד בלבד, ומטעם המבקש יתייצב קצין בדרגת סגן ניצב ומעלה.
 (ג) סירב השופט להעניק היתר כמבוקש, רשאי היועץ המשפטי לממשלה או נציגו לערער על ההחלטה לפני נשיא בית המשפט העליון או שופט של בית המשפט העליון שנשיאו מינהו לכך.
 (ד) בהיתר לפי סעיף זה יתוארו זהות האדם אשר האזנה לשיחותיו הותרה, או זהות הקו או המיתקן המשמשים או המיועדים לשמש לקליטה, להעברה או לשידור של בזק, ואשר האזנה אליהם הותרה ומקום השיחות או סוגן, הכל אם הם ידועים מראש; כן יפורטו דרכי ההאזנה שהותרו.
 (ה) בהיתר תפורש תקופת תקפו; התקופה לא תעלה על שלושה חדשים מיום נתינת ההיתר; ההיתר ניתן לחידוש מפעם לפעם.
 (ו) המפקח הכללי של המשטרה יגיש, מדי חודש, דין וחשבון ליועץ המשפטי לממשלה על ההיתרים שניתנו לפי פרק זה, סעיף 9א(א) וסעיף 2 לחוק חסינות חברי הכנסת, ועל תנאיהם.
 (ז) שר המשטרה ימסור, מדי שנה, דין וחשבון לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, שיכלול את מספר הבקשות שהוגשו ואת מספר ההיתרים שניתנו לפי פרק זה, בציון מספר האנשים, וכמות קווי הבזק ומתקני הבזק, אשר האזנה אליהם הותרה.
 7. (א) שוכנע המפקח הכללי של המשטרה כי לשם מניעת פשע או גילוי מבצעיו יש צורך בהאזנת סתר שאיננה סובלת דיחוי וכי אין סיפק לקבל בעוד מועד היתר לפי סעיף 6, רשאי הוא להתיר בכתב את ההאזנה; ההיתר יכלול פרטים כאמור בסעיף 6(ד) ומשך תקפו לא יעלה על ארבעים ושמונה שעות.
 (ב) נתן המפקח הכללי של המשטרה היתר לפי סעיף זה, יודיע על כך בכתב מיד ליועץ המשפטי לממשלה; היועץ המשפטי לממשלה רשאי לבטל את ההיתר.
 (ג) האזנה שנעשתה לפי סעיף זה יכול שתאושר למפרע בידי מי שהיה מוסמך להתירה לפי סעיף 6, ויחולו הוראות סעיף 6 בשינויים המחוייבים.

פרק ד': הוראות שונות

8. האזנות סתר אלה אינן טעונות היתר לפי חוק זה:
 (1) האזנה לשיחה ברשות הרבים, אם נעשתה –
 (א) בידי מי שהסמיכו לכך ראש רשות בטחון, מטעמים של בטחון המדינה;
 (ב) בידי מי שהסמיכו לכך קצין משטרה מוסמך, לשם מניעת עבירות או גילוי עבריינים;
 (ג) באקראי ובתום לב, אגב הקלטה גלויה שנועדה לפרסום ברבים או למחקר;
 לענין פסקה זו, “רשות הרבים” – מקום שאדם סביר יכול היה לצפות ששיחותיו יישמעו

- ללא הסכמתו, וכן מקום שבו מוחזק אותה שעה עצור או אסיר;
- (2) האזנה לשיחות בינלאומיות, שנעשתה למטרות צנזורה מטעם הצנזור הצבאי הראשי;
- (3) האזנה בידי חייל או שוטר שהוסמך לכך בפקודות הצבא או בפקודות הקבע של המשטרה, לפי הענין, לשיחה המתנהלת באמצעי תקשורת שבשימוש צבא-הגנה לישראל או משטרת ישראל;
- (4) האזנה בידי עובד משרד התקשורת או בידי בעל רשיון, לפי חוק הבזק, התשמ"ב-1982 (להלן – חוק הבזק), או פקודת הטלגרף האלחוטי [נוסח חדש], התשל"ב-1972, או בידי עובדו של כל אחד מהם, לצורך מתן השירות או לצורך ביקורת תקינות קו הבזק או קיום הוראות חוק הבזק או הפקודה;
- (5) האזנה במערכת אלחוטית בתחומי התדרים של חובבי רדיו ושל שידורים לציבור.

13. (א) דברים שנקלטו בדרך של האזנת סתר בניגוד להוראות חוק זה או להוראת סעיף 2א לחוק חסינות חברי הכנסת, לא יהיו קבילים כראיה בבית משפט, אלא באחד משני אלה:

- (1) בהליך פלילי בשל עבירה לפי חוק זה;
- (2) בהליך פלילי בשל פשע חמור, אם בית משפט הורה על קבילותה לאחר ששוכנע, מטעמים מיוחדים שיפרט, כי בנסיבות הענין הצורך להגיע לחקר האמת עדיף על הצורך להגן על הפרטיות. האזנת סתר שנעשתה שלא כדין בידי מי שרשאי לקבל היתר להאזנת סתר, לא תהיה קבילה כראיה לפי פסקה זו, אלא אם כן נעשתה בטעות בתום לב, תוך שימוש מדומה בהרשאה חוקית.
- (1א) בקשה לקבילות ראיה לפי סעיף קטן (א) תהיה באישור היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה או הפרקליט הצבאי הראשי בענין שבתחום סמכותו, והדיון בה יהיה, בשינויים המחוייבים, לפי סעיף 46 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.
- (2א) כדי להחליט בדבר קבילות כאמור בסעיף קטן (א), רשאי בית המשפט להקשיב לדברים או לעיין בהם; לענין פסקה זו סמכות להקשיב כמשמעותה בסעיף 2א(ד).
- (3א) בית משפט שהחליט על קבילותה של ראיה לפי סעיף קטן (א) רשאי לשמוע אותה בדלתיים סגורות.
- (ב) דברים שנקלטו בהאזנה כדין לפי סעיף 7 או בהאזנה כדין לשיחה חסויה לפי סעיף 5 לא יהיו קבילים כראיה אם לא אושרה ההאזנה כאמור באותם סעיפים לפי הענין.
- (ג) דברים שנקלטו כדין בדרך האזנת סתר לא יהיו קבילים כראיה אלא בהליך פלילי שאינו על פי קובלנה.
- (1ג) דברים שנקלטו כדין בדרך האזנת סתר יהיו קבילים כראיה בהליך פלילי להוכחת כל עבירה; לענין סעיף קטן זה, "הליך פלילי" – לרבות הליך אחר לחילוט רכוש הקשור בעבירה שהיא פשע.
- (ד) אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מטענה בדבר קבילות ראיה גם אם נקלטה בדרך האזנת סתר בהתאם להוראות חוק זה.

השאלות

1. עדנה מתגוררת בבית משותף. באחד הימים הצמידה עדנה כוס זכוכית לקיר המשותף לדירתה ולדירת שכניה כדי להקשיב לויכוח בין השכנים. השכנים לא ידעו שעדנה נמצאת באותה העת בדירה הסמוכה. האם זו האזנת סתר?

תשובה:

אסמכתא:

2. דאוד ביצע האזנת סתר אסורה שלא כדין. כעבור מספר שבועות התגלה הדבר. מדינת ישראל הגישה כתב אישום נגד דאוד בגין ביצועה של האזנת הסתר. כדי להוכיח את טענותיה מבקשת התביעה במשפט להגיש את ההקלטה של האזנת הסתר. האם ההקלטה קבילה?

תשובה:

אסמכתא:

3. אחמד ומחמוד מתמודדים בבחירות לרשויות המקומיות לראשות המועצה המקומית. אחמד מעוניין לחבל בסיכוייו של מחמוד להיבחר ולגרום לו נזק. בעקבות כך הוא פנה לראשיד כדי שיתקשר טלפונית למחמוד וינסה לגרום לו לומר שהוא לא מתכוון לדאוג לתושבי המקום אם ייבחר. ראשיד הסכים לכך שהשיחה תוקלט על-ידי אחמד, למרות שאחמד לא משתתף בשיחה, אך ראשיד יודע על כך. האם זו האזנת סתר אסורה?

תשובה:

אסמכתא:

4. שלמה הוא עבריין רכוש סדרתי. למשטרה הגיע מידע שהוא גונב תכשיטים מאנשים תמימים מדי שבוע. העונש המירבי על עבירת הגניבה הוא שלוש שנות מאסר והמשטרה מעוניינת להביאו לדין. לשם השגת ראיות בעניינו, פנתה המשטרה באמצעות קצין משטרה מוסמך לנשיאת בית המשפט המחוזי בתל-אביב כדי שתתיר בצו האזנת סתר לטלפון הנייד של שלמה. האם נשיאת בית המשפט המחוזי בתל-אביב רשאית להתיר בצו את האזנת הסתר המבוקשת?

תשובה:

אסמכתא:

5. יצחק עורך מחקר סטטיסטי עבור עיתון ישראלי מוכר בשאלה האם יש לציבור הישראלי מצב רוח טוב. לשם כך הוא הכניס מספר מכשירי הקלטה סמויים בתחנות אוטובוסים ברחובות שונים. מכשירים אלה מקליטים את שיחותיהם של אנשים הנמצאים בתחנת האוטובוס והם לא יודעים שהם מוקלטים. בסוף היום הקשיב יצחק להקלטות, ניתח את הנתונים וכתב כתבה לעיתון בעניין זה. האם זו האזנת סתר? אם זו האזנת סתר, האם היא אסורה?

תשובה:

אסמכתא:

6. המשטרה עורכת חקירה בעבירות שוד שתמר חשודה בביצוען. העונש המירבי על עבירת השוד הוא ארבע עשרה שנות מאסר. למשטרה נודע שתמר תכננה לבצע שוד תוך מספר שעות. כדי להשיג ראיות בעניין, פנה ראש צוות החקירה למפקח הכללי של המשטרה לקבלת היתר דחוף בכתב לעריכת האזנת סתר. המפקח הכללי סירב. ראש צוות החקירה מעוניין לערער על החלטה. למי עליו לפנות בעניין?

תשובה:

אסמכתא:

7. במסגרת חקירת המשטרה בעבירות שוד שסמיר חשוד בביצוען, נודע למשטרה שסמיר תכנן לבצע שוד תוך מספר שעות. העונש המירבי על עבירת השוד הוא ארבע עשרה שנות מאסר. כדי להשיג ראיות בעניין, פנה ראש צוות החקירה למפקח הכללי של המשטרה לקבלת היתר דחוף בכתב לעריכת האזנת סתר. המפקח הכללי התיר את האזנת הסתר. כעבור שעה נקלטה במכשירי ההאזנה של המשטרה שיחה של סמיר עם יסמין שבה

הוא מציין במפורש שהוא מתכוון לשדוד את חנות המכולת של איברהים ושהוא גם שדד את כרמלה יומיים לפני כן. בעקבות זאת נעצר סמיר והוגש נגדו כתב אישום בגין עבירות שוד. האם האזנת הסתר של המשטרה קבילה בהליך זה?

תשובה:

אסמכתא:

8. הדסה הגישה קובלנה פלילית פרטית נגד שמעון בגין עבירה לפי חוק איסור לשון הרע. הדסה קיבלה מן המשטרה תמליל של האזנת סתר שנערכה כדין כלפי שמעון במסגרת חקירה בעבירה אחרת. בהקלטה נשמע שמעון מודה שפגע בהדסה בדרך של פרסום לשון הרע. הדסה מעוניינת להגיש את התמליל ראייה במשפט. האם התמליל הוא ראייה קבילה?

תשובה:

אסמכתא:

9. משטרת ישראל קיבלה היתר כדין מנשיא בית המשפט המחוזי בנצרת לבצע האזנת סתר למשה החשוד בביצועה של עבירת הרצח. במסגרת האזנת הסתר הוקלט משה כשהוא מודה בביצוע העבירה. נגד משה הוגש כתב אישום בעבירת הרצח ומשפחת הנרצח היתה נוכחת במשפטו. לאחר שנשמעה בבית המשפט ההקלטה של האזנת הסתר, הגישה משפחת הנרצח תובענה אזרחית לבית המשפט המחוזי נגד משה בסכום של 7,000,000 ש"ח בשל הנזק שנגרם לה כתוצאה מן הרצח. משפחת הנרצח מעוניינת להגיש את ההקלטה של האזנת הסתר. האם ההקלטה קבילה בהליך זה?

תשובה:

אסמכתא:

10. קו האינטרנט בביתה של יסמין נותק בשל תקלה. היא התקשרה לטכנאי מטעם ספקית האינטרנט והוא הגיע לתקן את התקלה. כדי לבדוק שהתקלה תוקנה, נכנס הטכנאי לחשבון הדואר האלקטרוני של יסמין וקרא את הודעות הדואר האלקטרוני שהיא קיבלה ממספר אנשים בלי ידיעתה. האם זו האזנת סתר? אם כן, האם היא אסורה?

תשובה:

אסמכתא: